

ВИСШИ СЪДЕБЕН СЪВЕТ	
Регистрционен индекс	Дата
ВСС-8905	01-07-2022

ОТГОВОРИ

от Добринка Любомирова Калчева – кандидат за избран член на ВСС от квотата на прокурорите

на зададените на основание чл.29 и ал.2 от ЗСВ въпроси от г-н Атанас Ценов – прокурор във Върховна касационна прокуратура

1. Считате ли за необходимо и бихте ли подкрепили промени в правилата за избор на членове на Висшия съдебен съвет, с които се въвежда ограничение за избор на действащи магистрати от парламентарната квота?

Отговор: *Считам подобна промяна за недопустима и не бих я подкрепила. Същата е дискриминационна. С чл.130 ал.2 от Конституцията на РБ са въведени достатъчно ясни и стойностни качествени критерии, на които следва да отговарят членовете на ВСС. Очевидно е, че идеята е това да са юристи с доказани високи професионални и морални качества, независимо от вида на упражняваната от тях юридическа професия.*

2. Бихте ли подкрепили предложението за законодателни промени предвиждащи председателите на ВКС и ВАС, и главния прокурор да не са членове на Висшия съдебен съвет, както и същите да се избират пряко от общите събрания на съдиите и прокурорите?

Отговор: *Не бих подкрепила предложението за законодателни промени, предвиждащи председателите на ВКС и ВАС, и главния прокурор да не са членове на Висшия съдебен съвет. Намирам за необходимо и логично висшите административни ръководители в Съдебната система да са членове на Висшия административен и кадрови орган и да имат право и възможност да участват във вземането на решенията, с оглед на правомощията на ВСС – съответно на Пленума и двете колегии. Считам, че по този начин би се прекъснала на практика на формално институционално ниво връзката между ВСС и действащите магистрати, което не би било полезно. Съвсем отделен е въпросът, че следва да съществува възможност за осъществяването на постоянна пряка връзка между редовите магистрати и всеки един член на ВСС, избран от професионалната квота. Убедено вярвам в необходимостта от такава връзка и бих работила именно по такъв начин.*

Що се отнася до предложението за законодателни промени, според които председателите на ВКС и ВАС, и главния прокурор да бъдат

избирани пряко от общите събрания на съдиите и прокурорите считам, че при действащия модел на пряк избор на членове на ВСС от страна на прокурорите и съдиите по отношение на професионалните квоти в този орган, правата на магистратите са защитени и на практика същите чрез своите представители участват в този избор. Пряк избор от общите събрания на магистратите на „тримата големи“ би имал смисъл и обоснованост при тотална концептуална промяна относно статута, функциите и правомощията на ВСС, както и начина на формирането му. Последното би могло да бъде реализирано единствено чрез конституционни промени, чийто поддръжник не съм към настоящия момент.

3. Бихте ли подкрепили промени в правилата относно конкурсите за повишаване, предвиждащи въвеждане на ограничение за участие в конкурс за повишаване само непосредствено до по - горестоящото ниво и отмяна на чл.193 ал.6 ЗСВл?

Отговор: Бих подкрепила промяна в правилата, с оглед въвеждане на ограничение за участие в конкурс повишаване само до непосредствено по-горестоящото ниво. В още по-голяма степен е удачно обаче подобно ограничение да бъде въведено и при избор на административни ръководители. В духа на това ограничение категорично съм поддръжник за въвеждане на ограничение за първоначално назначаване на магистрати на ниво по-високо от районното.

Не бих подкрепила на този етап идея за отпадане на разпоредбата на чл.193 ал.6 от ЗСВл. Същата е по-скоро полезна и справедлива при настоящите реалности - изключително продължителни конкурсни процедури и произтичаща от това кадрова необезпеченост на органите на съдебната власт. Считам, че прилагането на тази разпоредба ще бъде ограничено по естествен път с постигането на бързо приключващи конкурсни процедури и редовното и своевременно обявяване на свободните места. Считам, че децентрализацията на конкурсите в голяма степен би допринесла за това.

4. Бихте ли подкрепили предложение за промени в правилата относно командироването, предвиждащи премахване на възможността за безсрочно командироване на незаети щатни бройки?

Отговор: Да, бих подкрепила подобно предложение. Разбирането ми е, че командироването е институт, който следва да се използва по изключение, при непреодолима необходимост, но внимателно и за непродължителен период от време. В концепцията си съм развила и идея за законодателно уреждане на обективни критерии, които следва да се съблюдават при определяне на конкретен магистрат, който да бъде командирован. Считам, че по този начин би се постигнала прозрачност,

предвидимост и справедливост при употребата му. Следва да се посочи обаче, че истинският проблем за бавните и неритмични конкурсни процедури, които създават предпоставки за прилагането му. Решението е да се работи за подобряване на тази дейност на ВСС.

5. Считате ли, че сега действащата нормативна уредба дава възможност за злоупотреба, изразяваща се в разкриване на нови щатове с цел безсрочното командироване на „удобни“ магистрати и как бихте противодействали на такава порочна практика?

Отговор: Разкриването на нови щатни бройки, следва да бъде обвързано с много прецизно и обективно изследване на степента на натовареност на съответния орган, въз основа на което да бъде мотивирана такава необходимост. Категорично бих се противопоставила на разкриване на бройки за посочените във въпроса цели, заемайки ясна и обоснована позиция тогава когато се обсъждат подобни предложения.

6. Считате ли, че в голям брой от случаите на предлагане на магистрати за заместници от съответния административен ръководител е налице заобикаляне на конкурсите за повишаване и преместване и как ще противодействате на такава порочна практика?

Отговор: Застъпвала съм подробно този въпрос в концепцията си и съм изложила своята позиция. В чл.169, ал.1 и ал.2 от ЗСВ принципно законът предвижда, че за административен ръководител и за заместник на административен ръководител може да бъде избран прокурор от съответната или по-горестояща прокуратура. Като изключение от това правило е допусната възможност да бъде назначен магистрат от по-ниско ниво на орган на съдебната власт, който отговаря на останалите изисквания.

През мандата на сегашната действаща ВСС, станахме свидетели как „изключението“ всъщност се превърна в правило, каквито основателни опасения съществуваха.

И ако при избора на административни ръководители, все пак се изисква ВСС да обоснове решението си за „изключителността“ на избрания в разрез с основното правило кандидат, то при назначаването на заместници на адм. ръководител мотивите въобще и не бяха чувани. Сред професионалната общност широко битува усещането, че на практика съществува „квота“ за повишаване на магистрати в по-висока длъжност не чрез участието им в конкурс, а чрез заобикалянето му – с назначаването им за заместници на адм. ръководители. Действително една част от тези назначения, биха могли обективно да бъдат обосновани с оглед съблюдаване на принципа за екипност в управлението и безспорната необходимост и полезност от прилагането му, за да бъде

успешно ръководен един орган. За съжаление в немалка част от назначенията именно на заместници, президе споделената обоснованост трудно би могла да бъде провидяна, защото на практика липсва.

Личната ми позиция обаче е, че прилагането на принципа за екипност не бива да служи като оправдание за безпринципно прилагане „по правило“ на изключението. Няма логика и това да се случва за повече от един заместник. Именно такава позиция смятам да съблюдавам в работата си, ако бъда избрана за член на ВСС. Следва във всеки един конкретен случай да се преценява дали подобно назначение е обективно необходимо или се касае именно за заобикаляне на конкурсното начало.

7. Бихте ли подкрепили предложение за законодателни промени на правилата за избор на административни ръководители и техните заместници, предвиждащи номиниране на кандидатите от общото събрание на съответната прокуратура и изискване за минимален стаж на кандидатите в същата?

Отговор: Да, бих подкрепила такива предложения, като съм ги развила и в концепцията си. Намирам за необходимо, чрез съответни законодателни промени, на прокурорите по подобие на съдиите, да бъде дадена възможността да предлагат кандидат за адм. ръководител и да изразяват мнението си за предложен такъв, както и за негов заместник посредством становище на „Общо събрание на прокурорите“ от съответната структура, институционализирано в разпоредбата на чл. 37 от ЗСВ по отношение избора на членове на комисииите по атестиране и конкурси към Апелативните прокуратури. Макар законът да не придава на общото събрание на прокурорите качеството на своеобразен орган на самоуправление, както е при съдиите, действащите нормативни разрешения ясно показват, че е заложена идеята колективите да бъдат един от източниците на преценка кой и дали да бъде избран на пост, имащ отношение към определянето на условията за работа и разволя на кариерата на всички останали. Затова и считам, че подобна промяна е възможна и необходима. Така всеки член на ВСС при провеждане на процедурата, ще има възможността да се убеди в това доколко кандидатите се ползват с авторитет пред колегите си и кой от тях е спечелил тяхното уважение, и да съобразят вота си именно с интересите на колектива. Защото добрият микроклимат в една институция е гарант за спокойна и удовлетворяваща магистрата работа.

С уважение:

/Д.Калчева/